

Sygn. akt **IC 180/17**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Tadeusz Bulanda	
Protokolant: sekretarz sądowy Agnieszka Skolimowska	

po rozpoznaniu w dniu 6 listopada 2017 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z powództwa **P. K. i A. K.**

przeciwko (...) **S.A. z siedzibą w W.**

o zapłatę

I. Oddała powództwo;

II. Zasądza od P. K. i A. K. na rzecz (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu i nie obciąża powodów kosztami procesu w pozostałym zakresie;

III. Nakazuje wypłacić z funduszy Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie P. K. na rachunek wskazany w potwierdzeniu przelewu opłaty od pozwu kwotę 4002 (cztery tysiące dwa) złote tytułem zwrotu nienależnie uiszczonych opłaty od pozwu.

Sygn. akt IC 180/17

UZASADNIENIE

W dniu 20 lutego 2017 roku P. K. i A. K. skierowali przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W. pozew o zapłatę kwoty 100 022,16 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, tytułem nadpłaconych rat kredytu, jaki został udzielony powodom przez (...) Bank S.A. z siedzibą w W. dnia 2 września 2009 r. na mocy umowy o kredyt hipoteczny dla osób fizycznych (...) waloryzowany kursem CHF nr (...), w związku z nieważnością zapisu, zawartego w § 10 ust. 5 przedmiotowej umowy, dotyczącego przeliczenia na franki szwajcarskie poszczególnych rat kredytowych. Powodowie wnieśli równocześnie o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powodów kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Powodowie wskazali, że w § 10 ust. 5 umowy kredytu zawarte jest postanowienie o treści „raty kapitałowo-odsetkowe oraz raty odsetkowe spłacane są w złotych po uprzednim ich przeliczeniu wg kursy sprzedaży CHF z tabeli kursowej (...) Banku S.A., obowiązującego na dzień spłaty z godz. 14:50”, które na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 27 grudnia 2010 r., sygn. akt XVII AmC 1531/09, stanowi klauzulę abuzywną, a zatem część spłaconych przez powodów rat kredytu powinna zostać uznana za uiszczoną bez podstawy prawnej i tym samym potraktowana jako świadczenie nienależne (zgodnie z art. 405 k.c. w zw. z art. 410 § 2 k.c.). Dotyczy to tej części rat kapitałowo-odsetkowych, która przekraczała wartość raty liczoną według kwot nominalnych, tj. według kursu franka szwajcarskiego z dnia uruchomienia kredytu.

W ocenie powodów brak określenia sposobu ustalania kursu waluty obcej powoduje, że Bank mógł tak naprawdę wybrać dowolne kryteria ustalania kursu. Kursy wykorzystywane przez Bank nie są kursami średnimi, nie są kursami rynkowymi, lecz kursami kupna i sprzedaży obowiązującymi u pozwanej spółki.

W umowie nie określono sposobu ustalania kursu sprzedaży/kupna, a samo sprecyzowanie momentu waloryzacji nie stanowi wystarczającego zabezpieczenia interesów powodów.

Tym samym skoro strony nie uzgodniły kryteriów ustalania przez bank kursu sprzedaży dla dnia spłaty, to umowa przyznawała bankowi uprawnienie do jednostronnego określenia lub podwyższenia ceny lub wynagrodzenia po zawarciu umowy bez przyznania konsumentowi prawa odstąpienia od umowy, co wypełnia dyspozycję przepisu art. 385³ pkt 20 k.c.

Powodowie podnieśli, że w myśl art. 385¹ § 1 k.c. o abuzywności danego postanowienia umowy - a co za tym idzie niemożności związania konsumenta takim postanowieniem można mówić wtedy, gdy kształtuje ono prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i wskutek zastosowania takiego postanowienia, dochodzi do rażącego naruszenia jego interesów.

Powodowie podnieśli, że umowa o kredyt hipoteczny nie realizuje ponadto zaleceń Komisji Nadzoru Finansowego. W pkt. 5.2.2. ppkt. c) Rekomendacji S (II) z dnia 17 grudnia 2008 r. dotyczącej dobrych praktyk w zakresie ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie stwierdza się wyraźnie, że w każdej umowie, która dotyczy walutowych ekspozycji kredytowych powinny znaleźć się co najmniej zapisy dotyczące sposobów i terminów ustalania kursu wymiany walut, na podstawie którego, w szczególności, wyliczana jest kwota uruchamianego kredytu, jego transz i rat kapitałowo-odsetkowych oraz zasad przeliczania na walutę wypłaty i spłaty kredytu. Zawarta przez powodów umowa nie przedstawiała mechanizmu wymiany waluty obcej w taki sposób, aby byli oni w stanie samodzielnie oszacować, w oparciu o jednoznaczne i zrozumiałe kryteria, a przede wszystkim wpływające dla nich z umowy konsekwencje ekonomiczne.

Wobec powyższego, zdaniem powodów, powinno obowiązywać oprocentowanie kredytu z dnia zawarcia umowy (stałe oprocentowanie), bo to bank jest autorem umowy kredytowej. W konsekwencji powodowie użyli do wyliczenia wartości dochodzonego roszczenia kursu z dnia wypłaty zobowiązania. Wyliczenia dokonano poprzez odjęcie od kwot ustalonych w oparciu o klauzulę waloryzacyjną wartości nominalnej danej raty z daty udzielenia kredytu. Ponieważ harmonogram spłat rat posługiwał się kwotami wyrażonymi w CHF, dla obliczenia nominalnej wartości raty, spłacanej w walucie polskiej, koniecznym było pomnożenie kwoty raty z harmonogramu przez kurs kupna CHF według tabeli banku z godziny 14:50 obowiązującego w dacie pierwotnej, tj. dacie uruchomienia kredytu, kiedy to średni kurs dla poszczególnych transz wynosił 2,7838 zł. Transze kredytu wypłacane były w następujący sposób: I transza - 08.11.2010 r. w kwocie 270 774,51 zł, II transza - 06.07.2010 r. w kwocie 153 438,00 zł, III transza - 04.11.2009 r. w kwocie 338 066,50 zł, IV transza - 14.09.2009 r. w kwocie 154 294,02 zł i V transza - 08.09.2009 r. w kwocie 83 492,11 zł (pозew - k. 2-5).

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powodów solidarnie na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Podniósł, że nie zachodzą przesłanki do uznania zapisu § 10 ust. 5 umowy za nieważny, abuzywny, czy też aby na podstawie wymienionego zapisu została powodom wyrządzona szkoda. Wskazał, że powodowie od dnia zawarcia umowy mogli wybrać spłatę kredytu bezpośrednio w walucie waloryzacji, z pominięciem kursu sprzedaży publikowanego w tabeli kursów banku. Mogli również przewalutować kredyt na polską walutę w dowolnym czasie i dowolną ilość razy. Aneks umożliwiający spłatę kredytu bezpośrednio w walucie waloryzacji zawarli dopiero 20 grudnia 2012 roku. Pozwany ocenił, że powodowie nie oceniali sposobu spłaty zaciągniętego obowiązania jako naruszającego ich interesy. Wskazywał przy tym na ich wyższe wykształcenie oraz doświadczenie w zaciąganiu zobowiązań finansowych. Przez ten pryzmat nie jest zasadna ocena spornego postanowienia jako kształtującego prawa i obowiązki powodów w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając ich interesy, bowiem powodowie zdawali sobie sprawę z treści zapisów umownych. Pozwany, powołując się

na art. 411 pkt 1 k.c. podał, że powodowie nie zastrzegli zwrotu przy zapłacie którejkolwiek z rat. Zaznaczył, że od dnia zawarcia aneksu z 20 grudnia 2012 roku powodowie spłacają zobowiązanie we franku szwajcarskim kupowanym poza bankiem, co wyklucza możliwość powoływania się na bankową tabelę kursową (odpowiedź na pozew – k. 49-54v).

W piśmie z 18 czerwca 2017 roku powodowie podnieśli, że podpisanie przez nich oświadczenie o akceptacji ryzyka walutowego nie ma wpływu na zasadność formułowanych roszczeń. Przyznali, iż zawierając umowę liczyli się z ryzykiem wynikającym ze zmienności kursów walutowych, co więcej akceptowali je, lecz nie zgadzali się z dowolnym sposobem kształtowania kursu sprzedaży waluty przez stronę pozwaną. Oświadczyli, że posiadane przez nich wykształcenie nie pozwalało na umiejętne zinterpretowanie klauzuli dotyczącej sposobu wyliczania kursu walut pod względem jej zgodności z prawem. Zaprzeczyli aby naruszyli treść przepisu art. 411 pkt 1 k.c. ponieważ nie posiadali wiedzy o abuzywności postanowień umownych, jak również nie mogli posiadać absolutnej i nienaruszonej przez jakikolwiek wątpliwości wiedzy, że spełniane świadczenie nie należy się jego odbiorcy (pismo procesowe powodów – k. 104-106).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 2 września 2009 roku P. K. i A. K. zawarli z (...) Bankiem S.A. w W., który obecnie występuje pod nazwą (...) S.A. w W., umowę o kredyt hipoteczny dla osób fizycznych (...) waloryzowany kursem CHF. Umowie nadano numer (...). Bank udzielił kredytobiorcom kredytu na sfinansowanie budowy domu jednorodzinnego w W. przy ulicy (...) na działce gruntu nr (...), w wysokości 1 000 064,81 złotych, waloryzowanego kursem franka szwajcarskiego (§ 1 ust. 1-3 umowy).

Kredytobiorcy zobowiązali się do spłaty kapitału wraz z odsetkami miesięcznie w ratach kapitałowo-odsetkowych, w terminach i kwotach zawartych w harmonogramie spłat, wyrażonym w CHF, stanowiącym załącznik do umowy (§ 1 ust. 6, § 10 ust. 1 i 2 umowy).

W § 10 ust. 5 umowy postanowiono, że raty kapitałowo-odsetkowe oraz raty odsetkowe spłacane są w złotych po uprzednim ich przeliczeniu wg kursu sprzedaży CHF z tabeli kursowej (...) Banku S.A. obowiązującego na dzień spłaty z godziny 14:50.

Spłata miała następować poprzez obciążenie rachunku bankowego powodów kwotą PLN odpowiadającą wysokości raty kapitałowo-odsetkowej wyrażonej w CHF (§ 11B umowy).

Kredytobiorcy oświadczyli, że zostali dokładnie zapoznani z warunkami udzielenia kredytu złotowego waloryzowanego kursem waluty obcej, w tym w zakresie zasad dotyczących spłaty kredytu i w pełni je akceptują. Kredytobiorcy oświadczyli, że są świadomi, że z kredytem waloryzowanym związane jest ryzyko kursowe oraz ryzyko zmiany spreadu walutowego, a ich konsekwencje wynikające z niekorzystnych wahań kursu złotego wobec walut obcych mogą mieć wpływ na wysokość raty oraz wzrost kosztów obsługi kredytu (§ 30 ust. 2 umowy)

kopia umowy o kredyt hipoteczny – k. 12-21, kopia regulaminu promocji „plany finansowe 2009” – k. 22-23, kopia wniosku – k. 76-85, kopia decyzji kredytowej – k. 86-87v, kopia regulaminu udzielania kredytów i pożyczek hipotecznych dla osób fizycznych w ramach (...) – k. 88-95v, pismo okólne – k. 96, poświadczona za zgodność z oryginałem kopia odpisu pełnego z Rejestru Przedsiębiorców – k. 57-73v, oświadczenia A. K. i P. K. – k. 74 i 75, dowód z przesłuchania powoda i powódki – k. 115-118

W dniu 20 grudnia 2012 roku P. K. i A. K. zawarli z (...) Bankiem S.A. w W. aneks do umowy o kredyt hipoteczny, zapewniający im możliwość zmiany waluty spłaty kredytu ze złotych polskich na walutę waloryzacji (kopia aneksu do umowy – k. 97-98v, elektroniczne zestawienie operacji – k. 26-28 i 29-32).

Obecnie kredytobiorcy spłacają zobowiązanie wobec banku frankami szwajcarskimi nabywanymi w kantorze internetowym (dowód z przesłuchania powódki – k. 117-118).

Pismem z dnia 10 stycznia 2017 roku P. K. i A. K. wezwali (...) S.A. w W. do zapłaty kwoty 100 022,16 złotych tytułem zwrotu nadpłaconych rat kredytu, udzielonego 2 września 2009 roku na mocy umowy kredytowej nr (...), w związku z nieważnością § 10 ust. 5 umowy, dotyczącego przeliczania rat kredytu na franki szwajcarskie (wezwanie do zapłaty – k. 33-34, kopia książki nadawczej – k. 35-35v).

Bank nie uznał roszczenia o zapłatę (kopia pisma banku – k. 38, informacja dotyczące odwołania – k. 39).

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie wskazanego wyżej materiału dowodowego, bowiem tworzy spójną i logiczną całość. Wartość dowodowa przywołanych dowodów z dokumentów nie była kwestionowana przez żadną ze stron ani nie budziła wątpliwości Sądu. Dowód z przesłuchania stron postępowania, ograniczony do przesłuchania powodów, uzupełniał okoliczności stwierdzone dokumentami. Stan faktyczny sprawy, stanowiący punkt wyjścia dla rozważań w sprawie niniejszej był co do zasady niesporny pomiędzy stronami. Strony różniły się raczej co do oceny prawnego znaczenia określonych faktów, niż co do ich prawdziwości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Roszczenie P. K. oraz A. K. o zwrot kwoty nadpłaconej z tytułu uiszczonych rat kredytowych opierało się na zarzucie, iż nie wiązało ich postanowienie umowne zawarte w § 10 ust. 5 umowy.

Problematykę abuzywności postanowień umownych reguluje art. 385¹ § 1 k.c., zgodnie z którym postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Z § 2 powołanego przepisu wynika, że jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie. W § 3 tego przepisu zdefiniowano nieuzgodnione indywidualnie postanowienia umowy jako te, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Zgodnie z § 4 powołanego przepisu ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie spoczywa na tym, kto się na to powołuje.

Postanowienie umowne nakazujące spłatę raty kapitałowo-odsetkowej wg kursy PLN/CHF ustalonego w tabeli kursowej banku, zawarte w § 10 ust. 5 umowy zawartej przez powodów, jest abuzywne w rozumieniu art. 385⁽¹⁾ § 1 k.c. Takie rozwiązanie skutkuje, bowiem pozbawieniem konsumenta wpływu na sposób ustalania kursu franka szwajcarskiego, wedle którego ma nastąpić spłata raty. Abuzywność tego postanowienia umownego została stwierdzona w wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, z dnia 27 grudnia 2010 roku, sygn. akt XVII AmC 1531/09, zgodnie z którym zostało uznane za niedozwolone postanowienie wzorca umowy o treści „Raty kapitałowo-odsetkowe oraz raty odsetkowe spłacane są w złotych po uprzednim ich przeliczeniu wg kursu sprzedaży CHF z tabeli kursowej (...) Banku S.A. obowiązującego na dzień spłaty z godziny 14:50”. W myśl art. 479⁽⁴³⁾ wyrok ten ma skutek wobec osób trzecich od chwili wpisania uznanego za niedozwolone postanowienia wzorca umowy do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, prowadzonego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (wpis postanowienia wzorca umownego do rejestru nastąpił pod numerem 5743 w dniu 5 maja 2014 r.).

W ocenie Sądu konieczność respektowania rozszerzonej prawomocności wyroku SOKiK wyklucza w niniejszym postępowaniu ponowną analizę, czy omawiana klauzula zawarta w § 10 ust. 5 umowy z 2 września 2009 r., zawartej z (...) Bankiem S.A. przez powodów, stanowi postanowienie abuzywne. Sąd orzekający w tej sprawie nie tylko jest związany mocą wyroku wydanego przez SOKiK, lecz nadto podziela argumentację przedstawioną w uzasadnieniu tego orzeczenia, iż „...kwestionowane w pozwie postanowienie umowne daje Bankowi możliwość uzyskania korzyści finansowych stanowiących dla kredytobiorcy dodatkowe koszty kredytu, których oszacowanie nie jest możliwe.

Znamienne bowiem, że czynniki obiektywne, a zatem sprawdzalne z punktu widzenia konsumenta, jak w szczególności wysokość rynkowych kursów wymiany CHF, tylko częściowo wpływają na ostateczny koszt kredytu ponoszony przez konsumenta.. Kurs sprzedaży waluty obcej określony w tabeli kursowej Banku zawiera bowiem marżę kupna lub sprzedaży, która to wartość jest zależna wyłącznie od woli Banku. W ocenie Sądu, taka regulacja stanowi o naruszeniu przez Bank dobrych obyczajów. Te nakazują bowiem, aby ponoszone przez konsumenta koszty związane z zawarciem umowy były możliwe do przewidzenia”.

P. K. i A. K. zawarli umowę z dnia 2 września 2009 r. na podstawie wzorca sporządzonego przez pozwanego bank, na którego treść nie mieli wpływu. W tych okolicznościach uznać należy, że klauzula zawarta w § 10 ust. 5 ww. umowy nie wiąże powodów, są oni jednak związani umową w pozostałym zakresie (art. 385¹ § 2 k.c.). Umowa ta może być wykonywana mimo niezwiązania powodów niedozwoloną klauzulą, bowiem w miejsce niewiążącej ich klauzuli abuzywniej możliwe jest zastosowanie przepisów o charakterze dyspozytywnym. Podnieść wszak należy, że zgodnie z art. 56 k.c. czynność prawna wywołuje nie tylko skutki w niej wyrażone, lecz również te, które wynikają z ustawy, z zasad współżycia społecznego i z ustalonych zwyczajów.

Przepisem dyspozytywnym, który określa kursu wymiany waluty dla potrzeb wykonania zobowiązania wyrażonego w walucie obcej jest art. 358 § 2 k.c. (wszedł w życie 24 stycznia 2009 r.), zgodnie z którym wartość waluty obcej określa się według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia wymagalności roszczenia, chyba że ustawa, orzeczenie sądowe lub czynność prawna zastrzega inaczej. Skoro zawarta w § 10 ust. 5 umowy z 2 września 2009 r. klauzula jest abuzywna i nie wiąże powodów, to w świetle pozostałych postanowień tej umowy oraz w świetle ww. przepisu, powodowie mogli od początku spłacać raty kapitałowo-odsetkowe bezpośrednio w CHF, skoro w tej walucie został określony harmonogram spłaty oraz w PLN wg kursu średniego określonego przez NBP.

Brak uzasadnienia dla przyjętego przez powodów stanowiska, że wobec abuzywności klauzuli zawartej w § 10 ust. 5 umowy należy zastosować kurs franka szwajcarskiego (2,7838 zł) z daty uruchomienia kredytu. Przyjęcie takiego stanowiska byłoby równoznaczne z pominięciem klauzuli waloryzacyjnej ustalonej przez strony w umowie z dnia 2 września 2009 r.. Mechanizm waloryzacji kredytu w PLN kursem CHF jest dopuszczalny w świetle art. 358⁽¹⁾ § 2 k.c. (obowiązującego już w momencie zawarcia przedmiotowej umowy kredytu), zgodnie z którym strony mogą zastrzec w umowie, że wysokość świadczenia pieniężnego zostanie ustalona według innego niż pieniądź miernika wartości. Chodzi tu o miernik inny niż ten pieniądź, na który zobowiązanie opiewa. Miernikiem tym może być zatem inna waluta, także wirtualna (M. Gutowski (red.), Kodeks cywilny. Tom I. Komentarz. Art. 1-44911. Warszawa, 2016). Skoro waloryzacja udzielonego powodowi kredytu wartością CHF była dopuszczalna na podstawie art. 358⁽¹⁾ § 2 k.c. i zastosowanie tego mechanizmu było wolą stron, to brak jest podstaw, aby z powodu abuzywności postanowienia zawartego w § 10 ust. 5 umowy odejść od klauzuli waloryzacyjnej określonej w § 1 umowy. Waloryzacja zakłada możliwość zmiany wysokości świadczenia wyrażonego w walucie polskiej na skutek zmiany wartości środka waloryzacyjnego, jakim zgodnie z umową z 2 września 2009 r. jest frank szwajcarski. Oznacza to, że wartość zobowiązania w PLN podąża za zmianą wartości CHF. Stanowisko powodów, że kurs PLN/CHF uległ spetryfikowaniu w dacie uruchomienia kredytu jest zaprzeczeniem uzgodnionego przez nich z pozwanym mechanizmu waloryzacji. Ze względu na związanie stron umową z dnia 2 września 2009 r., w tym uzgodnionym mechanizmem waloryzacji, brak jest podstaw do dowolnego ustalenia przez powodów wiążącego ich kursu PLN/CHF, wedle którego mogą spłacać kredyt.

Abuzywność klauzuli zawartej w § 10 ust. 5 umowy wyraża się tym, że powodowie są obciążeni ustalonym jednostronnie przez bank kosztem nabycia waluty obcej potrzebnej do spłaty poszczególnych rat kapitałowo-odsetkowych, czyli spreadem. Powodowie mogliby zatem dochodzić zapłaty jako świadczenia nienależnego różnicy pomiędzy kursem ustalonym przez bank w tabeli kursowej a kursem średnim NBP. Jednakże, wbrew obowiązкови wyrażonemu w art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. powodowie nie przedstawili środków dowodowych w celu wykazania wysokości tej nienależnie zapłaconej różnicy. W tej sytuacji powództwo jako nieudowodnione co do wysokości podlegało oddaleniu. Wobec powyższego Sąd orzekł jak w punkcie I wyroku.

O kosztach procesu w punkcie II wyroku Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. Powodowie przegrali sprawę w całości, jednakże Sąd uznał za sprawiedliwe obciążenie ich kosztami poniesionymi przez pozwanego jedynie w części, tj. w zakresie wynagrodzenia pełnomocnika (2 700 złotych) oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Sąd podzielił argument powoda o abuzywności danego postanowienia umownego. Podnieść też trzeba, że nierówna jest pozycja stron, z których jedną jest konsumentem, a drugą przedsiębiorcą o znacznej pozycji finansowej. Podnieść wreszcie trzeba, że pozwany bank prowadzi szereg podobnych spraw dotyczących zobowiązań waloryzowanych kursem CHF, a zatem nakład pracy na dostosowanie stanowiska pozwanego do realiów konkretnej sprawy nie jest znaczny.

W punkcie III wyroku Sąd, na podstawie art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 623), nakazał wypłacić powodowi kwotę 4002 złote, o którą przekroczona została należna opłata sądowa od pozwu (1000 złotych).